

کرمین چه چشمداشتی از قفقاز جنوبی دارد؟

سفر نخست وزیر ترکیه به مسکو ابهام در مورد برخی مسایل را از میان برداشت و معلوم شد که روسیه نیز مانند آمریکا، فرانسه و ارمنستان گشایش مرزهای ترکیه و ارمنستان و مساله قره‌باغ را دو مساله جداگانه می‌داند

سرویس روسیه/خبرگزاری آران

خبرگزاری آران / سرویس قفقاز : روزنامه ینی مساوات آذربایجان در شماره روز گذشته خود پیرامون دیدار اخیر مقامات ترک و روس نوشت: سفر نخست وزیر ترکیه به مسکو ابهام در مورد برخی مسایل را از میان برداشت و معلوم شد که روسیه نیز مانند آمریکا، فرانسه و ارمنستان گشایش مرزهای ترکیه و ارمنستان و مساله قره باغ را دو مساله جداگانه می‌داند و بر این اساس نیز می‌توان چنین استنباط کرد که روسیه برای اعمال فشارهای یکسویه بر ارمنستان که در حکم پایگاهی برای روسیه است، تدارک نمی‌بیند. در اینصورت پیشرفتی که ترکیه در این رهگذر در مورد حل و فصل مناقشه قره باغ انتظار دارد، حاصل نخواهد شد. به این ترتیب نمی‌توان پیش بینی کرد که مرزهای ترکیه و ارمنستان به این زودی ها بازگشایی شود و طولانی شدن مساله قره باغ نیز به منزله در دستور نگه داشتن گزینه نظامی برای حل این مساله و بروز خطر رویارویی در عرصه نظامی بین ترکیه و روسیه در قفقاز جنوبی می‌باشد.

ولی این دو کشور طی چند سال گذشته به دلیل گسترش روابط در زمینه طرح های بزرگ انرژی و تجاری و تبدیل شدن به بازار داد و ستد مناسبی برای هم، از نظر اقتصادی به یکدیگر بسیار نزدیک شده و مناسبات بین آنها عملا به سطح شرکای استراتژیک ارتقا یافته و مبادلات تجاری خارجی آنها از مرز 80 میلیارد دلار گذشته است. لذا غیر منطقی به نظر می‌رسد که روسیه این منافع را فدای آرامنه بکند.

به نوشته ینی مساوات، با این حال، با توجه به اینکه روسیه همچنان ارمنستان را مثل نوزاد پرورش می‌دهد و نیازهای این کشور را برآورده می‌کند، کشور اشغالگر ارمنستان همچنان برای روسیه اهمیت استراتژیک دارد و روسیه به هیچ وجه مایل به دور کردن و رنجاندن ارمنستان از خود نیست. اهمیت ارمنستان برای روسیه نیز به این دلیل است که ارمنستان تنها ابزار روسیه برای جلوگیری از همگرایی قفقاز جنوبی با ناتو و غرب محسوب می‌شود و لیونید رادزیخوفسکی کارشناس سیاسی مشهور روسیه نیز در مصاحبه با سایت «وستی. آذ - آ» بر این نکته صحه گذاشته است.

وی در این مصاحبه با اشاره به اینکه گشایش مرزهای ترکیه با ارمنستان نفوذ روسیه بر ایروان را بطور منفی تحت الشعاع قرار خواهد داد، گفته است: « روسیه صرفا در صورتی می‌تواند نفوذ خود بر ارمنستان را حفظ بکند که آتش جنگ در قره باغ دوباره شعله ور شود. زیرا در اینصورت ارمنستان تنها راه نجات خود را در اخذ کمک از روسیه خواهد دید. ولی این بدان معنا نیست که روسیه عمدا هیزم در آتش چنین مناقشه ای بریزد».

این کارشناس سیاسی با مرموز خواندن سیاستهای روسیه در منطقه قفقاز جنوبی معتقد است که مسکو خود نیز نمی‌داند در قفقاز جنوبی در پی چیست. وی می‌گوید: « هنوز هم انگیزه روسیه از رویارویی چندین ساله با گرجستان مشخص نیست این رویارویی نتیجه مطلوبی در پی نداشته است. روسیه در جنگ پیروز شد، ولی این پیروزی باعث تحکیم موقعیت در گرجستان، آذربایجان و ارمنستان نشد. این جنگ بی‌معنی به این نتیجه ختم شد که دو جمهوری دیگر (ابخازی و اوستیا) باری بر گرده روسیه شدند. سیاست روسیه تداعی گر تاکتیک بازیگر شطرنجی است که بطور مکانیکی حرکت‌های رقیب را تکرار می‌کند و این تاکتیک همواره به شکست می‌انجامد».

وی با اشاره به اینکه روسیه در قبال آمریکا نیز چنین سیاستی پیش می‌برد، این سیاست را نیز محکوم به شکست و موجب افزایش وجهه غرب تعبیر کرده است. وی می‌گوید: « مقامات بلند پایه روسیه ترجیح می‌دهند که خانواده هایشان در غرب زندگی بکنند نه اینکه در ولایت تولای روسیه. در اینصورت چه توقعی می‌توان از مقامات گرجستانی، آذربایجانی و حتی ارمنستانی داشت؟».

به گفته رادزیخوفسکی روسیه سعی در نگه داشتن کشورهای شوروی سابق در اطراف خود را دارد ولی کسی نمی‌پرسد که فایده این کار چیست و آیا این سرگرمی بیش از حد گرانبهایی برای روسیه نیست؟ طبیعی است که پس از فرایندهایی که در مناسبات روسیه و گرجستان حادث شده، آذربایجان در جای دیگری به جستجوی حامی برای خود خواهد پرداخت. مناسبات گرجستان و روسیه بر پایه عداوت بنا شده است. ولی ارمنستان تنها کشور در قفقاز جنوبی است که حتی در رابطه با موجودیت ارضی خود نیز مدیون روسیه است.

به عقیده این کارشناس روس، گشایش مرزهای ترکیه و ارمنستان و عادی سازی مناسبات این دو کشور با یکدیگر در دورنما کاهش نفوذ روسیه در قفقاز جنوبی را در پی خواهد داشت.

پایان پیام.